

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Efterløn).

Af arbejdsministeren (Kirkegaard).
(Fremsat 2/10 91).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Nyrup Rasmussen (S):

Den nuværende efterlønsordning kom til verden på den daværende socialdemokratiske regerings initiativ i december 1979. Det var, og det er, en af de vigtigste og mest succesfulde og mest velfungerende reformer i dansk arbejdsmarkedspolitik. Det viser alle erfaringer siden ordningens indførelse. Over 100.000 lønmodtagere er i dag gået på efterløn, og den senest offentliggjorte rapport om efterlønsordningen viser entydigt, at lønmodtagerne er meget tilfredse med ordningen.

Det er derfor et meget afgørende arbejdsmarkedspolitisk redskab, vi her har, som både er et vigtigt bidrag til en bedre fordeling af arbejdet og en tiltrængt mulighed for en tidligere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet for de særlig nedslidte grupper.

Det er derfor et helt afgørende synspunkt for Socialdemokratiet i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag, at efterlønsordningen fastholdes som en blivende del af dansk arbejdsmarkedspolitik.

Derfor er Socialdemokratiet ikke indstillet på at medvirke til forringelser af efterlønsordningen. Ligesom for de foreslåede dagpenge- og nedskæringer gælder det jo, at der ikke som følge heraf vil komme mere arbejde frem eller opnås en bedre fordeling af arbejdet, tværtimod.

Eksempelvis vil forslaget om at udskyde efterlønsalderen fra 60 til 62 år ramme mange nedslidte lønmodtagergrupper i en tid, hvor arbejdsløsheden er forvejen er alt for høj. Derfor kan Socialdemokratiet ikke medvirke til den del af det samlede lovkompleks, som drejer sig om at udskyde den generelle efterlønsalder fra 60 til 62 år.

Forslaget står i øvrigt i en mærkelig modsætning til en anden del af regeringens lovforslag, hvor man er inde på, at ledige, der er fyldt 55 år eller er ældre, og som står for at skulle modtage et arbejdstilbud, efter eget valg generelt kan overgå til efterløn på 80 pct.-satsen i stedet for arbejdstilbudet. Det er et tidsbegrænset forslag, og vi kan godt forstå en del af tanken bag dette forslag. Derfor er vi indstillet på at drøfte, hvordan et sådant tilbud til arbejdsledige over 55 år kan se ud.

Til gengæld er det afgørende for os, at vi får sikret to hensyn. For det første, at eventuelle merudgifter ved efterlønsordningen isoleret set ikke kan væltes over på arbejdsmarkedets parter til finansiering heraf.

For det andet synes vi, at det er en dårlig idé, at man i en eventuel 12-årig periode, fra man er fyldt 55 år og til 67-årsalderen, skal holdes nede på 80 pct.-satsen. Derfor tror jeg, det vil være meget mere velfungerende og hensigtsmæssigt, og det vil være vores klare ønske til forhandlingerne, at vi får sikret en individuelt beregnet sats på samme måde, som det i dag gælder for den almindelige ordning, når folk går på efterløn i 60-årsalderen.

Regeringens forslag om en fortrydelsesret er vi også indstillet på at drøfte positivt, hvis vi blot herigennem får sikret enkle, funktionsduelige ordninger.

I det hele taget gælder det, at det er helt afgørende for os, at ordningens enkelthed og overskuelighed sikres som det samlede resultat.

Socialdemokratiet har nogle betænkeligheder ved den del af forslaget, der drejer sig om retten til at udvide arbejdsmængden fra de gældende 200 timer. Jeg tror, det er vigtigt, at vi sammenholder dette forslag med den allerede gældende ordning om delpension og får fundet ud af, hvad der nu er mest hensigtsmæssigt. Vi har også stor frygt for, at dette kan udvikle sig til et nyt omfattende bureaukrati for a-kasse-systemet.

Vi vil i udvalgsarbejdet og i forhandlingerne prøve at se på, om det ikke er sådan, at delpensionsordningen i virkeligheden løser den del af tilpasningerne på arbejdsmarkedet, som vi her taler om. Og er det i virkeligheden ikke sådan, at en meget stor del af vores efterlønsmodtagere – det kan vi jo se af rapporterne – faktisk ikke ønsker at påtage sig videre arbejde?